

# **ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ В СТЕНИТЕ НА ЕРИКС**

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2015

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Преди да се опитам да поспя, възнамерявам да нахвърля малко бележки, защото не знам кога ще имам възможност да изготвя официалния си доклад за всичко, което се случи. Онова, с което се сблъсках, е толкова невероятно и до такава степен противоречи на досегашния ни опит и очакванията ни за бъдещето, че без съмнение, си заслужава да бъде описано.

Пристигнах на главния космодрум на Венера на осемнайсети март (земно време), което съответства на 9.VI. по местния календар. Понеже бях зачислен в състава на основната група под командването на Милър, получих необходимото снаряжение — включително и часовник, съобразен с по-бързото въртене<sup>[1]</sup> на планетата — и преминах обичайния курс на адаптация към работата с кислородна маска. Два дни по-късно бях признат за годен за изпълнението на своите задължения.

На 12.VI., точно на разсъмване, напуснах базата на Кристалодобивната компания в Тера Нова<sup>[2]</sup> и поех по южния маршрут, нанесен на картата след въздушното разузнаване на Андерсън. Началото на пътя ми не беше лесно, защото след дъжд тези джунгли<sup>[3]</sup> са още по-труднопроходими и отпреди. Под влияние на влагата сплетените лиани и увивните растения стават неимоверно еластични и жилави, в резултат на което се налагаше да режа някои от тях с ножа си в продължение на цели десет минути. Едва по пладне растенията станаха достатъчно сухи, за да ги разсичам с един-единствен удар на острието, ала дори тогава не можех да напредвам толкова бързо, колкото ми се искаше — кислородните маски на Картър бяха твърде тежки и постоянното им носене се оказа доста изтощително. Смятам, че противогазите на Дюбоа<sup>[4]</sup> (но с порест резервоар вместо шланг) по нищо не им отстъпват и са два пъти по-леки.

Детекторът за кристали функционираше безотказно и през цялото време ме насочваше в посока, съпадаща с предоставените от Андерсън данни. И досега продължавам да се възхищавам на принципа на действие на този уред, който няма нищо общо с бабините деветини на онези „чудодейни пръчки“, с чиято помощ някога на Земята разни шарлатани са откривали вода или минерални залежи. Съдейки по показанията на детектора, в радиус от хиляда и петстотин километра от тук би трябвало да има голямо находище на кристали,

макар че онези противни полухора-полугущери със сигурност зорко го пазеха... Вероятно смятаха нас, пристигналите на Венера, за същите глупаци, за каквито ние смятахме тях. Но за какви да ги смятаме, когато е всеизвестно как се прекланят и пълзят в калта само при вида на един от кристалите, или пък ги обожествяват и поставят на пиедестал в своите храмове. Не би било зле да си намерят някакъв друг обект на поклонение, защото, доколкото ми е известно, не използват кристалите за нищо друго. Сигурен съм, че ако религията не бе замесена в това, щяха да ни позволят да вземем толкова кристали, колкото искахме. И дори да се научеха да ги използват като източници на енергия, пак щеше да има достатъчно за нуждите и на Венера, и на Земята.

Лично на мен вече ми дотегна да подминавам големите находища и да се ровя в търсене на единични кристали в долините на лъкатушешките из джунглите реки. В най-скоро време смятам да се обърна към съответните инстанции с молба да изпратят тук армията, за да избие до крак тези уродливи люспести твари. Двайсет десантни кораба ще бъдат напълно достатъчни за провеждането на операцията. Не бива да приравняваме тези същества към хората само защото имали „градове“ и „храмове“. Те не владеят никакви други умения освен така нареченото „строителство“ (и използването на хладни оръжия и отровни стрели, за съжаление) и са толкова примитивни, че „градовете“ им едва ли представляват нещо повече от мравуняци или боброви бентове. Съмнителна ми изглежда и способността им за пълноценно езиково общуване; според мен всички наши теории за обмен на мисли посредством онези пипала на гърдите им са пълна нелепица. Всъщност главната тяхна особеност, която кара мнозина земни жители да ги смятат за по-интелигентни и разумни, отколкото всъщност са, е стойката им и обстоятелството, че се придвижват на задните си крайници. Това обаче не е нищо друго освен случайно съвпадение и далечните им прилики с *Homo sapiens* свършват дотам.

Силно се надявах, че този път ще прекося венерианските джунгли, без да се натъкна на гущероподобните създания и проклетите им стрели. Едно време, преди кристалите да станат толкова важни за нас, такава среща навярно щеше да завърши съвсем мирно, ала напоследък тези твари се превърнаха в същинско бедствие. Нападенията над хора и прерязването на тънките ни водопроводни

линии вече са нещо съвсем обичайно. Все повече и повече се убеждавам, че влечугоподобните изчадия имат някакво шесто чувство по отношение на кристалите, което не отстъпва и на най-точния ни детектор. В интерес на истината трябва да се признае, че няма документиран случай на атака върху човек — с изключение на обстрелите от далечно разстояние — който да не е разполагал с кристали в себе си.

Около час след пладне една стрела едва не отнесе шлема ми, а в първата секунда даже ми се стори, че кислородният ми шланг е повреден. Без да издадат и звук, коварните дяволи бяха успели да се приближат незабелязано до мен благодарение на своята сливаща се с джунглата окраска. Спаси ме светкавичната ми реакция — моментално се завъртях и успях да ликвидирам тримата, прокрадвали се най-близо зад гърба ми, с огнеметния ми пистолет. Най-едрият от тях бе висок около два метра и половина и имаше муцуна на тапир. Другите двама бяха с обичайния за расата им двеста и десет сантиметров ръст. Характерно за люспестите твари е, че нападат на групи, като се стараят винаги да имат сериозно числено превъзходство. Един-единствен, въоръжен с огнемети, полк обаче би бил напълно достатъчен, за да даде добър урок на цяла орда диваци. Струва ми се странно как изобщо са станали господстващ вид на тази планета, но като се замисля, тук няма по-развити живи същества от червейоподобните акмани и хищните скорохи на този континент и летящите тукани от другия. Разбира се, не е изключено в пещерите на Дионейското плато да се крие нещо, все още неизвестно на земната наука, ала поне на този етап не разполагаме с подобна информация.

Към два следобед стрелката на детектора ми започна да сочи на запад, указвайки наличието на отделни кристали отпред и вдясно от курса ми. Това потвърждаваше сведенията на Андерсън и аз закрачих с удвоени сили натам. Напредването не беше лесно, защото теренът ставаше все по-хълмист и гъмжеше от всевъзможни дребни гадинки и хищни растения. Непрекъснато се налагаше да разрязвам юграти<sup>[5]</sup> с ножа си и да мачкам скорохи с ботушите си, а кожената ми екипировка бе станала цялата на петна от забиващите се в нея големи насекомовидни дарохи.

Слънчевата светлина едва успяваше да проникне през стелещата се мъгла и това забавяше изсъхването на влажната почва. При всяка

своя крачка затъвах на десетина-дванайсет сантиметра и освен с физически усилия, измъкването на крака ми бе съпроводено и от противни жвакащи звуци. Естествената кожа на защитния ми костюм не беше никак подходяща за този климат. Разбира се, тя бе за предпочитане пред обикновените тъкани, които щяха просто да изгният при тази висока влажност, поради което си мисля, че най-практично би било използването на тънката и здрава материя от металически влакна, от която е изработен специалният свитък за записки, където сега нанасям бележките си.

В три и половина следобед поспрях, за да хапна — ако, естествено, поглъщането на тези проклетни хранителни таблетки през специалния отвор на маската ми би могло да се нарече „хапване“. Щом поднових прехода, не след дълго забелязах поразителна промяна в заобикалящия ме пейзаж — от всички страни към мен настъпваха огромни растения с отровнаярки цветове, които изчезваха и отново проблясваха в невъобразим калейдоскоп от преливащи багри и нюанси. Очертанията на обектите ту трептяха и се размиваха, ту ставаха контрастни и отчетливи, ритмично пулсирайки в причудлив унисон с бавно танцуващите светлинни петна. Струваше ми се, че и температурата на въздуха започна да се изменя в синхрон с визуалните изменения на обкръжаващата ме среда.

Постепенно всичко наоколо бе обхванато от ритмичните пулсации, отекващи във всяка точка на пространството и изпълващи всяка клетка на мозъка и тялото ми. С изненада установих, че съм изгубил почти напълно чувството си за равновесие и едва смогвам да се държа на краката си; опитът ми да дойда на себе си, като затворих плътно очи и запуших ушите си с длани, не доведе до нищо. За щастие, умът ми остана бистър и след няколко минути открих какво всъщност се случваше.

Бях се натъкнал на едно от изумителните, предизвикващи миражи растения, за които се носят немалко истории сред изследователите на венерианските джунгли. Андерсън ме бе предупредил за опасността и бе описал доста точно особеностите им — мъхестите стъбла, заострените листа и нашарените с ослепително ярки петна цветове, излъчващи субстанции с халюциногенен ефект. Ефирната същност на тези дяволски изпарения им позволяваше да

проникват през всички познати на човечеството противогази, дихателни апарати и кислородни маски.

Спомних си за случилото се с Бейли, когато преди три години бе попаднал в сходна ситуация, и в първия момент неволно се поддадох на връхлетялата ме паника. Безцелно и хаотично се замятах из този сюрреалистичен свят, създаден от изпаренията на коварната флора. Обаче здравият ми разум бързо взе превес, възвърнах самоконтрола си и осъзнах, че единственият изход е да се придвижа в посока, противоположна на източника на опасната пулсация. Това се оказа доста трудно, понеже призрачните видения се нахвърляха отгоре ми от всички страни и непрестанно подлагаха на подривни атаки чувството ми за ориентация.

Виеше ми се свят и земята се изплъзваше изпод краката ми, обаче аз напредвах мъчително, залитайки и размахвайки на сляпо ножа си, като се стараех да не се отклонявам от първоначално зададеното направление. Усещах как се лутам на зигзаг, ала въпреки всичко продължавах да крача из лепкавата слuzеста почва, която сякаш заплашваше да ме погълне при всяка моя крачка. Тъй изминаха, както ми се стори, цели няколко часа, докато най-сетне успях да се изтръгна от периметъра на всепроникващото зловердно въздействие. Танцуващите светлинни петна постепенно изчезнаха, а нереално потрепващият призрачен пейзаж малко по малко възстанови естествения си облик. Когато дойдох напълно на себе си и погледнах часовника си, с изумление видях, че той показва едва четири и двайсет<sup>[6]</sup>. Нима изнурителната ми борба с яркоцветните привидения, която ми се беше сторила безкрайно дълга, в действителност бе отнела малко повече от половин час?

И най-незначителното забавяне обаче беше крайно нежелателно, а аз вече се бях отклонил от курса ми в стремежа си да се отдалеча от опасното място. Консултирах се с показанията на детектора и възобнових изкачването си по склона, полагайки максимум усилия, за да наваксам изгубеното време. Заобикалящата ме джунгла беше все тъй гъста и труднопроходима, ала за мое облекчение представителите на местната фауна вече не се срещаха толкова често. По някое време едно месоядно цвете се впи в десния ми крак с такава сила, че трябваше да го накълцам на парчета, за да се освободя от хищните му обятия.

Не след дълго обилната растителност започна да оредява и около пет часа прекосих широка ивица дървовидни папрати, отвъд която — ако не ме лъжеха очите — ме очакваше обширно, покрито с мъх плато, обрасло с дървета в далечния си край. Преходът стана значително полек, а потрепващата стрелка на детектора предвещаваше близостта на бленуваните кристали. Честно казано, това сериозно ме озадачи, понеже единичните екземпляри от тези яйцевидни сфероиди по принцип се срещат край бреговете на течащите из джунглите реки и никога — сред открити, незалесени пространства.

Половин час по-късно се изкачих на хребета на хълма и пред очите ми се разкри просторна равнина, обрамчена по краищата от тъмни горски масиви. Без съмнение, това бе платото, нанесено на картата от пилота Мацугава преди петдесетина години, известно като „Ериковото плато“ или просто Ерикс<sup>[7]</sup>. Вниманието ми веднага бе привлечено от неголям обект, намиращ се съвсем близо до самия му център. Това бе ярко сияеща светлинна точка, която сякаш привличаше и концентрираше в себе си жълтеникавите, едва пробили си път през мъглата слънчеви лъчи. Тази точка можеше да бъде само едно — кристалът, който търсех. Забележително творение на природата, което — макар и да бе голямо колкото кокоше яйце — можеше в течение на цяла година да захранва цял човешки град с необходимата му топлина и светлина. Докато наблюдавах отдалеч това сияние, си дадох сметка, че изпитвам съжаление към примитивните човекогушери, които сляпо обожествяваха кристалите, без ни най-малко да подозират за колосалната енергия, стаена в тях.

В стремежа си да достигна час по-скоро до желаната цел, ускорих темпото и се впуснах в бяг. Не намалих скоростта дори когато плътният килим от мъх под краката ми бе заменен от отвратително премляскваща слузеста кал, осеяна тук-там с малки туфи жилеста трева и сплетени плевели. Почти не се оглеждах настрани, забравил за опасностите; впрочем туземците едва ли биха могли да ми устроят засада на тази плоска, лишена от естествени укрития местност. С всяка следваща крачка светлината на кристала ставаше все по-ярка и по-ярка, а аз започнах да забелязвам нещо странно в разположението му. Несъмнено имах пред себе си уникален по рода си екземпляр и въодушевлението ми нарастваше с всеки изминал миг.

Оттук насетне ще се постарая да бъда още по-точен и прецизен в изложението си, защото ще става дума за на пръв поглед невероятни и неправдоподобни — но за щастие, напълно доказуеми и подлежащи на проверка — неща. И тъй, напредвах към кристала с цялата бързина, на която бях способен, скъсявайки разстоянието до неголямото възвишение, където се намираше източникът на светлина. Вече се намирах на стотина метра от него, когато страшен удар по гърдите и кокалчетата на свитите ми юмруци ме запрати изведнъж на земята. Рухнах по гръб в тинестата почва, ала въпреки че туфата трева под главата ми омекоти удара, пак получих доста силно сътресение, от което не успях да се възстановя веднага. Когато най-сетне дойдох на себе си, се изправих с мъка на крака и машинално се заех да почистя калта и мръсотията от защитния ми костюм.

Все още не можех да проумея какво точно се бе случило. Пред мен не се виждаше никакво препятствие — нито в момента на стълкновението, нито сега. Ами ако просто се бях подхлъзнал в лепкавата тиня? Болката в кокалчетата и гръдния ми кош обаче не можеше да бъде пренебрегната. Или пък всичко бе халюцинация, предизвикана от някое намиращо се наблизо миражно растение? Малко вероятно, като се имат предвид отсъствието на вече познатите ми симптоми и равнинният характер на местността, където отровно ярките цветове на миражните растения просто нямаше как да останат незабелязани. Ако това се беше случило на Земята, бих могъл да предположа наличието на енергийно силово поле, разположено от правителството по периметъра на някоя забранена зона, но в тази безлюдна пустош? Абсурд.

Без да съм достигнал до някакъв категоричен извод, реших да си направя малък експеримент. Сграбчих ножа, изпънах колкото се може по-напред ръката си и предпазливо запристъпах към сияещия недалеч от мен кристал. Ала още на третата крачка се наложи да спра, защото върхът на ножа се опря в твърда и гладка (доколкото можех да преценя) повърхност. Точно така — опря се в някаква твърда повърхност там, където аз не виждах абсолютно нищо.

Инстинктивно се отдръпнах назад, но след краткотрайно колебание куражът ми се възвърна. Протегнах лявата си ръка и почувствах под тъканта на ръкавицата присъствието на незрима твърда преграда... или илюзия за подобна преграда. Прокарах пръсти по



гладката като стъкло повърхност и не напипах никакви неравности, нито пък следи от сглобката между отделните блокове. Тогава, не без известна боязън, свалих ръкавицата и докоснах повърхността с незащитената си длан. Тя действително се оказа твърда, гладка и много хладна на допир, което рязко контрастираше с температурата на околната среда. Колкото и да напругах зрението си, така и не успях да открия никакви видими признаци на плътна субстанция. Тя не пречупваше слънчевите лъчи — в противен случай бих забелязал оптически деформации от другата страна на невидимата стена — и не ги отразяваше, съдейки по отсъствието на слънчеви отблясъци върху прозрачната повърхност, независимо от ъгъла, под който я наблюдавах.

Силно заинтригуван от всичко това, аз пристъпих към позадълбочено обследване на необикновения обект. Оказа се, че той се простира на неопределено разстояние както наляво, така и надясно, и освен това се издига на недосегаема за ръцете ми височина. Следователно имах пред себе си нещо като *стена*, издигната тук с някаква съвършено непонятна цел от непознат за мен материал. Отново си помислих за миражните растения, способни да породят всевъзможни причудливи образи в съзнанието, но вече категорично и окончателно отхвърлих тази хипотеза.

Дълго време почуквах по стената с дръжката на ножа и я подритвах с тежките си ботуши, надявайки се звукът на ударите да ми подсказва нещичко за природата на загадъчния строителен материал. На слух сякаш имах пред себе си бетон или цимент, докато на допир напомняше по-скоро стъкло или метал. В крайна сметка се убедих, че си имам работа с явление, излизащо далеч отвъд рамките на земните ни представи.

Следващата логична стъпка беше да определя размерите на препятствието. Нямах как да се изкатеря по гладката му повърхност и да разбера каква бе височината му, но смятах, че е напълно по възможностите ми да проследя докъде се простира и каква е формата на оградения от него периметър. Долепих ръце до невидимата стена и започнах бавно да се измествам наляво, следвайки очертанията ѝ. Съвсем скоро забелязах, че не се движа по права линия. Може би стената представляваше част от обширна окръжност или елипса. А малко по-късно вниманието ми бе привлечено от нещо, свързано със сияещия на стотина метра от мен кристал.

Както вече отбелязах, дори от доста по-голямо разстояние бях забелязал нещо необичайно в разположението на кристала, за пиедестал на който служеше неголяма могила, издигаща се на фона на плоската блатиста равнина. Сега вече можех, въпреки стелещата се мъгла, да разгледам по-добре въпросната могила. Оказа се, че тя не е никакво геоложко образувание, а труп на човек, облечен в един от защитните костюми на Кристалодобивната компания. Мъртвецът лежеше по гръб със свалена кислородна маска, която се валяше в калта на двайсет-трийсет сантиметра от тялото му. В дясната му ръка, притисната конвулсивно към гърдите му, се намираше обектът на моите възжелания — великолепен сфероиден кристал, който беше толкова голям, че вкочанените пръсти на загиналия дори не можеха да го обхванат целия. Дори отдалеч ясно се виждаше, че човекът бе умрял неотдавна. Почти отсъстваха признаци на разложение, което — като се имаха предвид особеностите на местния климат — ме навеждаше на предположението, че смъртта е настъпила преди не повече от ден. Съвсем скоро над трупа щяха да започнат да кръжат отвратителните мухи фарноти. Зачудих се кой ли беше този клетник. Едва ли бе някой от хората, които бях срещнал на Венера по време на последната ми експедиция. Вероятно беше някой ветеран, поел на дългосрочна експедиция, който не бе имал достъп до данните от полета на Андерсън и бе навлязъл в този район по своя собствена инициатива. Тук и бе намерил покой, стискайки до последния си миг безценната си находка — този забележителен, изключително едър кристал.

В продължение на пет минути стоях там, застинал на едно място и изпълнен с мрачни предчувствия. После внезапен пристъп на необясним страх едва не ме тласна в паническо бягство. Каква всъщност бе причината за смъртта му? Ако уродливите човекогущери го бяха убили, защо кристалът беше все още у него? Детекторите на Андерсън бяха открили лъчение в този квадрант дълго преди този човек да се раздели с живота си. Имаше ли участта му някаква връзка със загадъчното невидимо съоръжение? Изведнъж непреодолимата преграда ми се стори някак зловеща и аз се отдръпнах от нея с неволен трепет. Каквато и да бе истината, трябваше час по-скоро да намеря разрешение на загадката.

Мислите ми внезапно се върнаха към непосредствено засягащия ме проблем и аз неочаквано открих способ да измеря височината на

стената или поне да узная дали се простира безкрайно нагоре. Загребах шепка кал, изстисках водата от нея, слепих я в що-годе плътна топка и я запратих във въздуха, опитвайки се да я прехвърля над прозрачната бариера. На четири метра височина топката ми от кал се удари в незримата повърхност и стремително се плъзна надолу, без да остави никакви забележими следи. Втората топка, която хвърлих под значително по-остър ъгъл от преди, се удари в стената на около пет метра и половина над земята и изчезна също тъй бързо като предшественичката си.

При третото загребване на кал дълго и упорито притисках буцата в ръцете си, стараяйки се да я направя възможно най-плътна и тежка. После мобилизирах всичките си сили и я запратих нагоре под такъв ъгъл, че се усъмних дали изобщо ще долети до преградата. Обаче не само долетя, но и я прехвърли, след което тупна върху влажната пръст от другата ѝ страна. Най-накрая получих представа за вертикалните граници на обекта — последното ми хвърляне бе достигнало височина от шест метра и трийсет-четирийсет сантиметра.

Замислих се за вариантите, които имах. И дума не можеше да става да се опитвам да се изкатеря по вертикална шестметрова стена, плоска и гладка като полирано до съвършенство стъкло. Следователно ми оставаше да вървя покрай преградата с надеждата да я заобиколя или да открия в нея някакъв проход или друг отвор, през който да премина. Все още не знаех дали е с форма на окръжност или друга затворена фигура, или пък представлява нещо като дъга или полукръг. В съответствие с този план продължих да се придвижвам наляво, опипвайки с ръце прозрачната повърхност за всяко евентуално изменение в структурата ѝ. Преди да започна, се опитах да маркирам изходната си точка, като разрових с крак земята пред бариерата. Пръстта обаче се оказа твърде влажна, за да запази формата на вдлъбнатината, и усилието ми се оказа безрезултатно. Тогава избрах за ориентир едно високо дърво от далечната горичка, което се намираше на една линия със сияйния кристал. Така, даже и да не успеех да открия някаква пролука в стената, поне щях да знам кога съм направил пълна обиколка на оградения от нея периметър.

Докато се движех по протежението на невидимата преграда, бързо стигнах до извода, че тя описва окръжност с диаметър приблизително от сто метра — естествено, ако въпросната окръжност

бе с правилна форма. Оттук следваше, че мъртвецът лежи в близост до стената в точка, намираща се точно срещу онази, откъдето бях започнал своя обход. Но къде точно се намираще — отвън или във вътрешността на затвореното пространство? Надявах се, че ще го узная съвсем скоро.

Бавно обхождах стената, без да се натъкна на никаква врата, прозорец или каквото и да е — дори съвсем миниатюрно — отворстие. Колкото по-ясна представа добивах за външния контур на стената, толкова по-очевидно ставаше, че трупът се намира във вътрешността на незримия пръстен. Докато се приближавах към него, започнах да различавам смътно познати черти. В изражението на мъртвото лице и изцъкления му взор имаше нещо, което ме накара да потръпна. След няколко крачки разбрах на какво се дължеше реакцията ми. Познавах мъртвия... или поне имах чувството, че го познавам. Това бе Дуайт — един от ветераните, когото бях виждал преди близо година в главната база на компанията. Кристалът, който държеше, действително представляваше истинско съкровище. Определено досега не бях виждал по-голям образец.

Вече се намирах съвсем близо до мъртвеца; толкова близо, че ако не ни разделяше невидимата бариера, можех да протегна ръка и да го докосна. И ето че пръстите на лявата ми ръка, които педантично следваха огледално гладката повърхност, ненадейно хлътнаха в празно пространство. Няколко секунди по-късно успях да определя, че неочакваният отвор е широк около деветдесет сантиметра; за височината му обаче можех само да гадая, понеже се издигаше по-нависоко, отколкото можех да достигна. Това не беше врата или люк в познатия ни смисъл на думата, защото по ръбовете на кристалната стена в двата му края нямаше никакви следи от каквито и да било механизми или съоръжения за затваряне или отваряне.

Без никакво колебание пристъпих вътре и направих две крачки към проснатото тяло, което лежеше под прав ъгъл спрямо странното подобие на коридор, по което сега вървах. С изумление открих, че обширното пространство от вътрешната страна на невидимата преграда на свой ред е разделено на множество неголеми помещения. Огледах внимателно трупа, но не забелязах никакви следи от рани. Впрочем това не бе особено изненадващо — все пак присъствието на кристала в ръката му отхвърляше съпричастността на

гущероподобните твари към смъртта му. Докато се озъртах наоколо в търсене на някакви улики, които да ми дадат повече информация за гибелта му, погледът ми се спря на кислородната маска, захвърлена в калта до краката на покойника. Може би това бе разковничето. Без подобно приспособление никой от земните обитатели не може да диша въздуха на Венера в продължение на повече от трийсет секунди, а Дуайт — ако това бе Дуайт, естествено — по някакъв начин бе допуснал да се раздели със своята маска.

Може би просто бе проявил небрежност при затягането на ремъка ѝ, в резултат на което той се бе разхлабил под тежестта на шланга? Подобна нелепа трагедия не би се случила, ако бе използвал противогаза на Дюбоа с порест резервоар вместо шланг. Изглежда, трийсетте секунди не са му били достатъчни, за да реагира адекватно и бързо да вдигне от земята падналата маска, намествайки я обратно на лицето си. Или пък този кратък период от време е бил допълнително съкратен от внезапно повишилата се концентрация на цианид в атмосферата (опасно, но съвсем обичайно за Венера явление). Не бе изключено и точно в този момент клетникът да се е любувал на безценната си находка; нищо чудно малко преди това да я бе извадил от херметичния си джоб, който сега зееше отворен.

Пресегнах се и без никакво усилие издърпах кристала от свитите му в мъртвешка хватка пръсти. Внушителният, по-голям от човешки юмрук сфероид излъчваше аленеещо, трепкащо, сякаш живо сияние под лъчите на залязващото слънце. За първи път докосвайки повърхността му, изведнъж бях обзет от лошо предчувствие — незнайно защо си въобразих, че заедно с кристала ще наследя и печалната участ на предишния му притежател. Обаче този пристъп на малодушие скоро отмина, аз пуснах находката в джоба на защитния си костюм и грижливо го затворих. Подобно на всички хора, и аз си имам недостатъци и слабости, но суеверието не е сред тях.

Покрих лицето на мъртвия с шлема му, изправих се и се насочих по невидимия коридор към изхода във външната стена. В мен отново се пробуди любопитството ми към това необикновено съоръжение, издигнато наред това пустеещо плато от незнайно кого с неизвестна цел. От само себе си се разбираше, че то не беше дело на човешки ръце. Първите космически кораби от Земята кацнаха на Венера преди седемдесет и две години и от тогава до днес единствените постоянно

живеещи тук хора са обитателите на Тера Нова. Освен това земните науки все още не бяха успели да създадат такъв идеално прозрачен, неотразяващ и непречупващ светлината твърд материал. И понеже бе изключено земляните да са осъществили експедиция до Венера в доисторическите епохи, оставаше само едно — имах пред себе си явление с изцяло местен произход.

Ами ако някоя забравена, високоразвита раса на интелигентни същества бе господствала на планетата, преди на мястото ѝ да дойдат примитивните полухора-полугущери? Разбира се, люспестите туземци владееха редица свързани с градежа и строителството умения, ала само мисълта за това, че биха могли да създадат нещо подобно, ме караше да се усмихна. Не, тук определено си личеше почеркът на друга, изключително еволюирала цивилизация. Не бе изключено в момента да съзерцавам последното оцеляло свидетелство за някогашния ѝ разцвет, макар че — кой знае? — бъдещите експедиции навярно щяха да открият още доказателства за отминалото ѝ господство. Що се отнася до целта на подобна конструкция, тук можеше да се гадае до безкрай. Но колкото повече разсъждавах над този въпрос, толкова повече започвах да си мисля, че използването на такъв особен, лишен от практичност материал най-вероятно говореше за религиозно или култово предназначение.

Понеже съзнавах неспособността си да разбудя тези загадки, предпочетох да премина към изследване на вътрешните помещения на съоръжението. Бях сигурен, че целият този на пръв поглед пустеещ участък от равнината всъщност е осеян с цяла мрежа от коридори и помещения, проучването на които би могло да даде отговор на много въпроси. Опипвайки стената с ръце, аз заобиколих мъртвеца и се насочих по един проход към централната част на невидимата конструкция, откъдето според мен бе излязъл Дуайт, преди да срещне смъртта. А на връщане щях да обследвам коридора, по който бях проникнал в невидимия пръстен.

Навярно отстрани съм изглеждал като слепец, който се лута пипнешком сред абсолютно равна местност под мъждивата светлина на клонящото към залез-слънце. Скоро проhodът, по който се движех, направи рязък завой и започна да се вие като спирала към централната част на съоръжението. От време на време напипвах под дланите си странични пътечки, пресичащи основния коридор, който на свой ред

се разделяше ту на две, ту на три, ту на четири разклонения. В тези случаи винаги избирах този маршрут, който ми изглеждаше като продължение на спираловидния проход. Можех да проуча всички тези допълнителни пътечки по-нататък; сега повече от всичко друго копнеех да се добера до самия център. Невъзможно е да се предадат с думи невероятното възмущение и страхопочитание, които изпитвах, докато бродех сред незримите стени на тази изумителна конструкция, издигната в незапомнени времена от древна цивилизация, изчезнала дълго преди на тази планета изобщо да е стъпил човешки крак.

Внезапно стените на коридора се разшириха и аз разбрах, че се намирам в някакво обширно помещение, което — както не след дълго открих — имаше форма на кръг с диаметър около три метра. Като съпоставих местоположението на мъртвеца с по-отдалечените горски ориентири, стигнах до извода, че тази камера вероятно се намира, ако не в самия център на този лабиринт, то поне в непосредствена близост до него. От нея водеха началото си още пет отделни коридора, ако не се броеше шестият, по който бях дошъл тук и чийто вход запаметих, прокарайки мисловна права линия от него през мъртвото тяло до високото дърво на хоризонта, изпъкващо над другите и откроявайки се от тях с особената форма на короната си.

В това овално помещение нямаше нищо, което да го отличава от другите. И тук подът бе покрит с вездесъщата слузеста кал, която се разстилаше навред из тази част на Венера, подобно на необятен океан от застинала тиня. Повторих експеримента си с хвърлянето на кални топки и се убедих, че високите стени просто свършват на шестметрова височина над земята, лишени от каквато и да било хоризонтална или сводеста конструкция в горната им част. Следователно покривът на невидимия храм — ако изобщо някога бе съществувал (и ако съоръжението можеше да се нарече храм, естествено) — се беше срутил в толкова древни епохи, че отломките бяха успели да потънат дълбоко в почвата, защото нито веднъж не долових под стъпките ми дори най-малката частица от тях. В същото време нямаше как да не се замисля над нещо озадачаващо — от една страна, съоръжението беше изключително древно, а от друга, никъде не бях напипал нито грапавина, нито пукнатина, нито какъвто и да било друг признак на стареене на изложения на милостта на стихииите неведом строителен материал.

В съзнанието ми един след друг, подобно на разпенени вълни в бурно море, се надигнаха въпрос подир въпрос. Какво представляваше това място? За какво бе служило в миналото? От какъв материал — и как — е било построено? Защо никъде не можех да открия как са свързани отделните блокове или строителни компоненти и навсякъде се натъквах на съвършено равна, гладка като огледало повърхност? И защо нито входът на този лабиринт, нито отверстията, разделящи стените на вътрешните камери и коридори, не носеха никакви следи от някогашното присъствие на врати, люкове или шлюзове? Не разполагах с отговор на нито един от тези въпроси. Единственото, което знаех, беше, че се намирам в овално едноетажно здание с кръгла форма, около стотина метра в диаметър, изградено от твърда, гладка и идеално прозрачна субстанция, която нито отразяваше, нито пречупваше светлината, и че вътрешната част на тази конструкция е прорязана от множество коридори, водещи към разположената в централната ѝ част неголяма овална камера.

Междувременно слънцето се снишаваше все по-ниско над западния хоризонт и златисточервеният диск вече бе наполовина потопен в надвисналия над гората огромен облак, обагряйки го в оранжеви и пурпурни нюанси. Ако исках да си намеря сухо местенце за нощуване преди падането на здрача, трябваше да побързам. Възнамерявах да лагерувам на билото на покрития с мъх хълм, откъдето за първи път бях забелязал сияйния кристал. Разбира се, не изключвах вероятността от нападение от страна на човекогущерите, ала се уповавах на късмета си. Няколкократно бях предлагал на ръководството на компанията да се изпращат по двама души минимум на експедиция в името на повишената безопасност, обаче ми отговориха, че процентът на нощните нападения е пренебрежимо малък, за да предприемат подобна промяна. Люспестите твари имали затруднения с ориентацията в тъмното и дори причудливите им факли не им помагали особено.

Намерих коридора, по който бях дошъл до центъра на загадъчното съоръжение, и се насочих към изхода. Щях да оставя по-нататъшното проучване на този изумителен феномен за някой следващ път. Стараех се колкото се може по-точно да повтора маршрута си по спираловидния коридор, осланяйки се на паметта си и ориентирайки се по островчетата трева, разпръснати тук-там сред калната земя. Не



след дълго се озовах близо до мъртвеца, над чийто шлем вече кръжаха първите мухи фарноти — недвусмислен знак за започналия процес на разложение. Инстинктивно вдигнах ръка, за да прогоня две-три от противните насекоми, бръмчащи пред лицето ми, и в този миг се случи нещо, което ме порази като удар от гръм. Невидимата стена, в която се удари дланта ми, убедително ми показа, че въпреки старанието си по някакъв начин се бях отклонил от правилния път. Колкото и да не ми се искаше да го приема, очевидно се движех по проход, паралелен на онзи, в чийто край се намираше трупът. Навярно по някое време бях свърнал не където трябва или погрешно бях поел по едно от многобройните разклонения на този заплетен лабиринт.

С надеждата да открия евентуален изход по-нататък по коридора, продължих да вървя направо, ала се сблъсках с непроницаема преграда. Явно се намирах в задънена улица. Оставаше ми само едно — да се върна до централната камера и да започна всичко отначало. Не можех да определя къде съм сбъркал. Сведох поглед към земята в търсене на следи от стъпките ми, ала за пореден път се уверих, че слузестата влажна кал запазва отпечатъците за не повече от няколко секунди. Сравнително бързо се добрах до средата на радиалната структура и внимателно планирах предстоящия ми маршрут. Този път възнамерявах да свия наляво при едно от разклоненията, но при кое точно — това щях да определя на място.

Запристъпвах пипнешком напред и с всяка следваща крачка все повече се убеждавах, че съм избрал правилния път към изхода на лабиринта. В точния момент свърнах наляво и разпознах прохода, по който не толкова отдавна бях достигнал центъра на зданието. Ала само след броени минути, за свое разочарование, открих, че траекторията ми ме отвежда далеч встрани от мъртвото тяло. Съдейки по всичко, този коридор нямаше да ме отведе до точката, откъдето бях проникнал в невидимото съоръжение. Изглежда, системата от вътрешни помещения на този дъвен архитектурен комплекс беше доста сложна, отколкото бях предположил в началото.

Сега имах два варианта пред себе си — или да се върна обратно към центъра и отново да поема по спираловидните коридори, или да се опитам да намеря пътя навън, следвайки един от страничните проходи, оброчващи, както ми се струваше, външния периметър на огромния пръстен. След кратък размисъл обаче категорично отхвърлих втората

възможност; колкото и изкусителна да беше, ако не откриех някакъв начин да обозначавам маршрута си, рискувах да се заблудя окончателно в незримия лабиринт. За съжаление, поне на този етап не разполагах с нищо, способно да остави трайна следа върху гладката повърхност на високите стени или меката тинеста почва. Ножът ми не бе в състояние да издълбае дори най-незабележима бразда, топките от кал мигом се плъзваха надолу и се сливаха с влажната земя, металическата тъкан на свитъка ми за записки беше толкова здрава, че нямаше как да бъде разкъсана на отделни фрагменти, а всеки опит да откъсна дори най-миниатюрна частица от защитния си костюм щеше да доведе до сериозен риск за живота ми заради характера на венерианската атмосфера.

Разочарован от безсилието си, се обърнах кръгом и поех обратно към центъра, воден от интуицията си. Да се върна дотам, се оказа значително по-лесно, отколкото да намеря единствения верен път, извеждащ към бленувания изход. Този път започнах да си отбелязвам в списъка за записки всяка предприета от мен промяна в курса и не след дълго вече имах пред себе си схема с указания за всички разклоняващи се наляво и надясно странични коридори. Това обаче се оказа доста досадна и уморителна работа, поради което напредвах съвсем бавно; не биваше да подминавам и вероятността от грешки, съпътстваща едновременното водене на бележки и опипването на стените с длани, обаче търпеливо следвах избрания маршрут, предполагайки, че рано или късно, ще бъда възнаграден за положените усилия.

Започваше да се здрачава, но аз все още се надявах, че ще се измъкна от невидимия лабиринт преди спускането на мрака. Внимателното проучване на току-що нарисуваната схема ми помогна да открия точката, в която бях допуснал първоначалната си грешка, ето защо уверено закрачих по плетеницата от проходи. Сега се отклоних още по-наляво в сравнение с досегашните ми опити, като педантично отбелязвах в свитъка си всеки завой, в случай че отново изгубех пътя. Сгъстяващият се сумрак правеше все по-трудно различаването на мъртвеца, над когото цяло ято отвратителни мухи фарноти висяха като тежък облак, привлечени от миризмата на гниеща плът. Не след дълго от цялата околност щяха да заприихдат пълзящите из калта сификлиги, за да довършат започнатото от мухите. Приближавайки се към трупа с нарастваща погнуса, тъкмо правех следващата си крачка,

когато пред мен ненадейно се изпречи поредната невидима стена. Сблъсъкът с нея направи на пух и прах убедеността ми в „непогрешимите“ ми разчети и ясно ми показа сериозността на положението, в което бях попаднал.

Вече нямах никакви съмнения, че съм се изгубил. Системата от проходи бе прекалено сложна, за да реша проблема си с импровизации и прибързани решения. Само организираното, методично търсене можеше да ми посочи пътя към спасението. И понеже все още хранех надеждата, че ще си намеря сухо местенце за нощуване на хребета на онзи хълм, за пореден път се върнах в централната камера, предприемайки поредица от прибързани — и поради тази причина обречени на неуспех — опити да се изтръгна от този неумолим невидим пръстен, като този път използвах и светлината на фенерчето ми за по-добра ориентация. Естествено, лъчът му проникваше без никакво изкривяване през прозрачните прегради, напълно потвърждавайки откритите по-рано от мен поразителни свойства на този изумителен материал.

Все още се лутах из лабиринта, когато се възцари пълен мрак. По-голямата част от небосвода бе покрита от гъсти облаци, скриващи почти всички планети и звезди, но малкият синьо-зелен диск на Земята както преди ярко сияеше на югоизток. Съвсем неотдавна Земята бе преминала точката на противостоене с Венера и сега се намираше в чудесна позиция за наблюдение с телескоп. А когато облациите от изпарения се разпръсваха, дори с невъоръжено око можех да различа миниатюрната Луна, кръжаща около родната ни планета. Единственият ми ориентир в невидимото съоръжение — трупът на Дуайт — вече изобщо не се виждаше и колкото и да не ми се искаше, трябваше да отложя по-нататъшните си опити за измъкване до изгрева на слънцето. След няколко безплодни лутания в тъмното успях да се добера до централната камера, където възнамерявах да нощувам. Спането в слузестата кал нямаше да е особено приятно, обаче нямах избор; от друга страна, непромокаемият ми защитен костюм поне щеше да ме предпази от влагата. По време на предишните ми експедиции неведнъж се бях сблъсквал с подобни — и даже по-лоши — условия, а натрупаната физическа умора щеше да ми помогне бързо да забравя за всички неудобства.

В момента съм приклепнал в тинестата почва на централната камера и пиша тези редове на светлината на електрическото ми фенерче. Не мога да не отбележа, че в тази удивителна ситуация има нещо комично. Да се окажа пленник в лишено от врати здание, при това невидимо — просто не е за вярване! Разбира се, ще се измъкна от тук още утре сутринта и най-късно до вечерта ще съм се върнал в базата в Тера Нова. И най-важното — няма да съм с празни ръце. Този кристал наистина е великолепен — сияе и прелива в различни нюанси дори на слабата светлина на фенерчето ми. Преди малко го извадих от джоба ми, за да му се полюбувам. Въпреки изтощението, не можах да заспя, а нахвърлянето на тези бележки ми отне повече време от очакваното. Време е да привършвам. Поради обстоятелството, че се намирам в сърцето на заплетен лабиринт, едва ли трябва да се опасявам от евентуално нападение на човекогущерите; по-скоро се притеснявам от близостта на разлагащия се труп. Добре, че кислородната ми маска не пропуска миризми. Ще се постарая да използвам по-пестеливо кубчетата си калиев хлорат. Сега ще глътна две хранителни таблетки и ще се опитам да заспя. По-късно ще продължа със записките.

ПО-КЪСНО — СЛЕДОБЕД, 13.VI.

Трудностите се оказаха по-големи, отколкото бях очаквал. Все още се намирам във вътрешността на прозрачната конструкция. От сега нататък ще трябва да действам проникателно и решително, ако възнамерявам до края на деня да се добера до твърда и суха земя. Снощи дълго време не можах да мигна, след което съм се унесъл и съм спал до средата на деня. Сигурно и сега щях да спя, ако слънчевите лъчи не си бяха пробили път през облаците. Трупът на злочестия Дуайт представляваше зловеща гледка — целият гъмжеше от сикифлиги и над него кръжаха гъсти рояци от мухи фарноти. Поради някаква причина шлемът беше паднал от лицето му и то също беше страшно за гледане. С облекчение се сетих за кислородната си маска, която ме предпазваше от струящите от мъртвеца зловония.

Изправих се на крака, почистих защитния ми костюм, глътнах още две хранителни таблетки и поставих в електролизатора на маската си ново кубче калиев хлорат<sup>[8]</sup>. Досега изразходвах тези кубчета съвсем икономично, но сега си казах, че не би било зле да разполагам с

повече от тях. Сънят обаче определено ми се беше отразил положително, защото се чувствах в по-добра форма и бях изпълнен с увереност, че съвсем скоро ще открия изхода.

Докато разглеждах бележките и схемите ми, отново се удивих на изключително сложната плетеница от коридори и помещения и се замислих над вчерашните ми грешки. От шестте събираци се в централната камера прохода аз бях избрал този, който — както ми се бе сторило — напълно съвпаднаше с визуалните ми ориентири. Бях прокарал мисловна линия по протежение на въпросния проход, минаваща през лежащия на петдесетина метра труп и огромния лепидодендрон<sup>[9]</sup>, издигащ се над останалите дървета от далечната горичка. Обаче точността на подобна проекция беше доста относителна, понеже голямото разстояние между мен и мъртвеца ми позволяваше да наблюдавам и от трите простиращи се един до друг коридора практически една и съща картина на въображаемата линия, минаваща през покойника към хоризонта. Отгоре на всичко и избраното за ориентир дърво почти по нищо не се различаваше от другите лепидодендрони, извисяващи се в далечината.

След като проверих внимателно и трите варианта, с огорчение открих, че не мога категорично да избира един от тях като единствения правилен. Нима при всеки от вчерашните ми опити се бях движил по различна система от проходи? Този път трябваше да съм абсолютно сигурен. Нямах как да пожертвам защитния ми костюм, ала спокойно можех — заради гъстата си коса — да мина за известно време без наподобяващия каска шлем. Тази достатъчно голяма и лека полусфера трябваше без проблеми да се задържи над калната повърхност. Веднъж щом взех това решение, аз свалих каската от главата ми и я положих пред входа на един от коридорите — най-десният от трите, които планирах да проуча.

На базата на предположението, че именно този коридор ми е нужен, реших да се ръководя от старата ми схема, внасяйки в нея всички необходими допълнения. И ако не успееш от първия път, щях да започна методично да проверявам всяко от страничните разклонения; в случай че и това не даде резултат, щях да се прехвърля в съседната система от коридори, а после — стига да се налага — и в третата. Рано или късно, щях да намеря изход от лабиринта, просто трябваше да се въоръжа с търпение. Дори при най-неблагоприятното стечение на

обстоятелствата имах всички шансове да се измъкна на свобода преди падането на нощта и да лагерувам на някое по-сухо и удобно място.

Първата серия от опити не се увенча с успех, но пък за сметка на това в рамките на час и нещо успях да изключа десния коридор от по-нататъшните ми търсения. Оказа се, че от него водеха началото си множество задънени улици, които минаваха далеч покрай мъртвеца и изобщо не съвпадаха с изготвената вчера от мен скица. Както и преди, без особени затруднения успях да открия обратния път към центъра.

Някъде към един следобед преместих своя шлем пред входа на втория поред коридор и пристъпих към неговото изучаване. В началото ми се струваше, че разпознавам разклоненията и завоите, ала неусетно се залутах сред абсолютно непозната ми система от проходи. Въпреки всички положени от мен усилия не можех да се приближа до трупа. Нещо повече — този път се оказах отрязан и от централната камера, при положение че бях описвал подробно всеки мой ход. Между впрочем нарисуваната от мен схема не можеше с пълна точност да предаде някои изключително сложни и хитроумни извивки, преходи и кръстовидни връзки, които се изпречваха от време на време на пътя ми. Усетих как започвам да се изпълвам с ярост и отчаяние. Осъзнавайки, че само търпението и постоянството могат да ме доведат до бленуваната цел, аз не хранех никакви илюзии, че избавлението ми ще бъде лесно; точно обратното — предстоеше ми неимоверно продължителна, изнурителна и досадна работа.

Измина още час на безполезно блуждаене из невидимите коридори. Пристъпвах пипнешком покрай прозрачните стени, трескаво местейки погледа си от шлема към мъртвеца и обратно. Междувременно проклинах проявената от мен непредпазливост и глупашкото ми любопитство, завлекли ме в този дяволски лабиринт. Ако си бях тръгнал от тук веднага след намирането на кристала, вече отдавна щях да съм на сигурно място в базата, отдавайки се на заслужен отдих.

Докато размишлявах над това, внезапно се натъкнах на нов, все още неизпробван от мен път за спасение. Навярно можех да изкопая тунел под невидимите стени с ножа си и през него да проникна, ако не навън, то поне в някой съседен проход, по който да достигна по-лесно до изхода. Нямах представа колко дълбоки са основите на радиалното здание, но вездесъщата кал беше аргумент в полза на отсъствието на

какъвто и да е под. Обнадежден, аз се обърнах с лице към трупа, който вече се бе превърнал в ужасяваща гледка, и започнах енергично да разравям и дълбая влажната земя с широкото, добре наточено острие на ножа ми.

Оказа се, че тинестата слуз заема само най-горния, петнайсет сантиметров слой на почвата в този район. Под тази дълбочина ме очакваше доста по плътна субстанция, която забележимо се различаваше по цвят от повърхностния пласт. Това бе сивкава глина, подобна на породите, открити от геолозите край северния полюс на Венера. По-надолу почвата ставаше още по-твърда. Пихтиестата кал запълваше издълбаната от мен яма приблизително със същата скорост, с която изтребвах поредната порция глина, ала аз не обръщах особено внимание на това. Съмеех ли да прокопая тунел под стената, влажната пръст нямаше да успее да ме спре.

На деветдесетсантиметрова дълбочина обаче започваше грунт с такава плътност, какъвто не бях срещал нито на тази планета, нито където и да било другаде. Отделните късове, които успях да откъртя с цената на големи усилия, бяха смайващо тежки и наподобяваха по-скоро масивни камъни или парчета метал, отколкото пресована глина. Не след дълго дори раздробяването и трошенето на фрагменти от скалната порода стана невъзможно и аз бях принуден да преустановя работата си, без изобщо да съм се доближил до долната част на невидимата стена.

Усилията ми да изкопая тунел се оказаха не само безплодни, но и ужасно уморителни; освен че ми отнеха повече от час, за да възстановя силите си, трябваше да приема още една хранителна таблетка и да поставя в електролизатора на маската си ново кубче калиев хлорат. Този неуспех ме накара и да отложа търсенето на изход от лабиринта за по-нататък, понеже едва се държах на краката си от умора. Щом почистих ръкавиците и ръкавите си от полепналата по тях мръсотия, седнах с гръб към прозрачната стена, извърнах лице от трупа и отново се заех със записките си.

Към настоящия момент мъртвецът представляваше гърчецо се месиво от всевъзможни трупоядни същества. Излъчваното от разлагащата се плът зловоние бе успяло да привлече дори големите слузести акмани от далечните джунгли. Забелязах, че някои растения некрофаги от равнината се опитват да достигнат до трупа с

пипаловидните си израстъци, ала не вярвах, че ще успеят — разстоянието просто беше твърде голямо. Помислих си, че би било добре пиршеството да примами и някои по-едри хищници като скораките; те можеха да ме надушат и да пропълзят във вътрешността на невидимото здание. Тези твари чудесно се ориентират и винаги отгатват нужната им посока. Това ме навеждаше на мисълта, че можех да проследя движението им и да скицирам маршрута им, което щеше да ми помогне да намеря по-бързо пътя към спасителния изход. А в случай че имах близка среща с хищниците, винаги можех да разчитам на огнетения ми пистолет.

Обаче не възнамерявах да си седя и да чакам избавлението ми да дойде отвън. Допиша ли бележките си, ще си отдъхна малко и отново ще се заема с проучването на лабиринта. Най-важното е да се добера до централната камера, което според мен няма да е толкова трудно. Оттам насетне смятам да се захвана с третия поред коридор. Все още храня надеждата, че ще успея да се измъкна оттук преди залез-слънце.

нощ — 13.vi.

Нови неприятности. Пътят към спасението ми се усложнява от непредвидени обстоятелства. Освен че ще трябва да се примиря с още едно пренощуване в калта, на излизане от лабиринта ме очаква кървава схватка. Прекратих следобедната си дрямка още в четири часа и след около петнайсет минути успях да достигна до централната камера. Преместих шлема си пред входа на последния от трите коридора и се отправих пипнешком напред. С всяка следваща крачка откривах все повече съвпадения със старата ми схема и тъкмо когато се почувствах обнадежден, че съвсем скоро ще се изтръгна от незримия си затвор, ненадейно забелязах нещо, което ме порази с по-голяма сила, отколкото очаквах.

В края на горичката в далечния край на равнината се бяха появили четири-пет от противните човекогущери. Заради голямото разстояние нямаше как да ги видя добре, но ми се стори, че жестикулират оживено, обърнати към дърветата, след което към групичката им се присъединиха още десетина. Щом се събраха, гнусните твари се насочиха директно към невидимото съоръжение. Понеже внимателно наблюдавах приближаването им, за първи път



получих възможността да ги огледам на открито и на дневна светлина, а не в пропития с влажни изпарения сумрак на венерианските джунгли.

Външната им прилика с рептилиите беше поразителна, макар че сходството със сигурност бе случайно, защото обитателите на тази планета нямаха нищо общо със земните форми на живот. Когато се приближиха достатъчно, напълно се убедих в правотата на това заключение — като се изключи плоската форма на черепа и зеленикавата, покритата със слюз люспеста кожа, те нямаха кой знае какви прилики с познатите ни земноводни и влечуги. Придвижваха се изправени на дебелите си, сравнително късички долни крайници, чиито широки дисковидни стъпала смукала издаваха жвакащ звук при всяка крачка. Всички бяха с обичайния за рептилоподобните същества ръст — около два метра и десет сантиметра — и имаха на гърдите си по четири дълги и тънки пипалца. Движенията на тези пипала (разбира се, ако теориите на Фог, Екбърг и Джанат бяха верни, в което — поне до този момент — силно се съмнявах) означаваха, че създанията водят оживен разговор помежду си.

Извадих огнеметния си пистолет от кобура и се приготвих за схватка. Враговете имаха числено превъзходство, но аз пък имах преимущество във въоръжението ми. Ако туземците познаваха разположението на коридорите в зданието, щяха да се опитат да се докопат до мен и по този начин да ми подскажат пътя към спасението. С други думи, щяха да направят онова, което очаквах от трупоядните обитатели на джунглите. Откъде бях толкова сигурен, че ще ме нападнат ли? Даже без да виждат скъпоценния кристал, скътан в джоба на защитния ми костюм, несъмнено вече бяха доловили присъствието му благодарение на изключителната си сетивност, за която вече писах по-горе.

Ала за голямо мое изумление атака не последва. Наместо това човекогущерите се разпръснаха във верига и образуваха широк пръстен около мен, съвпадащ с външната граница на невидимия лабиринт. Те ме заоглеждаха с интерес в пълна тишина, като от време на време жестикулираха с пипалцата си, кимаха с глави или движеха горните си крайници. Не мина много време и от гората излезе нова група, която се присъедини към тълпата от любопитни зрители. Тези, които се намираха по-близо до трупа, поглеждаха периодично към него, но не правеха никакви опити да се приближат до него.

Мъртвецът изглеждаше кошмарно, ала, изглежда, това не правеше никакво впечатление на люспестите твари. Само от време на време прогонваха с рязко движение на пипащата или горните си крайници някоя особено нахална муха фарнот или пък смачкваха с широките си стъпала смукала гърчещия се сикифлиг, акман или хищен израстък на растенията некрофаги.

Накъдето и да се обърнех, виждах уродливите им муцуни и всеки момент очаквах началото на нападението. Не можех да се концентрирам нито върху схемата, която продължавах да държа в ръката си, нито върху подновяването на опитите ми за спасение. Наместо това стоях с долепен до прозрачната стена гръб и постепенно започнах да излизам от ступора, породен от шокиращата промяна в ситуацията, отдавайки се на мрачни размишления за истинската същност на случилото се през последните часове. Стотици озадачаващи ме факти, детайли и събития, които до този момент бях смятал за лишени от смисъл рожби на нелепата случайност, изведнъж придобиха нов, страховит ореол и се подредиха в неумолима върволица от потресаващи догадки и предположения.

Вече знаех какво чакаха скупчените наоколо противни същества. Бях разгадал и тайната на този неведом архитектурен комплекс. Необикновено едрият кристал, заради който бях дошъл тук... Трупът на човека, открил скъпоценния екземпляр дълго преди появата ми... Всичко това получи зловещо и недвусмислено обяснение.

Неспособността ми да намеря изход от тази чудовищна плетеница от незрими проходи и камери изобщо не бе следствие от струпване на множество обикновени случайности. Нищо подобно. От самото начало тази конструкция бе проектирана като неимоверно сложен лабиринт, изграден съвсем съзнателно от проклетите туземци, към чието строително майсторство и интелект за моя зла участ се бях отнасял с презрително високомерие. А можех да проявя по-голяма предпазливост и да заподозра стаеното в това съоръжение коварство, стига да знаех повече за необикновените им архитектурни таланти! Целта им бе пределно ясна и конкретна. Това беше капан — капан, предназначен за човешки същества, в който сияйният кристален сфероид не беше нищо повече от примамка. По този начин проклетите човекогущери, водещи непримирима война с търсачите на кристали,

бяха преминали към нова стратегия, използвайки собствената ни алчност срещу нас.

Дуайт — ако това изобщо беше неговият разлагащ се труп — беше първата жертва. Явно бе попаднал тук отдавна и тъй като не бе успял да намери пътя към изхода, навярно бе изгубил разсъдъка си от отчаяние заради безизходицата и неумолимо намаляващите запаси от вода и хлоратови кубчета. По всяка вероятност и маската не беше излетяла случайно от лицето му; според мен клетникът съвсем съзнателно бе сложил край на живота си. Беше предпочел една решителна крачка пред бавното очакване на смъртта, ето защо бе махнал кислородната си маска, оставяйки смъртоносната венерианска атмосфера да сложи последната точка в тази трагедия. Каква жестока ирония на съдбата — тялото му лежеше в непосредствена близост до изхода, който Дуайт така и не бе успял да открие. Ако беше продължил да търси още само минута-две, щеше да се спаси.

А сега аз бях попаднал в грижливо подготвения капан. Бях впримчен в безжалостната хватка на този невидим пръстен за радост на проклетите рептилоподобни изчадия, които ме бяха обградили и ликуваха при вида на моята безпомощност. Тази мисъл беше толкова непоносима и влудяваща, че за кратко изпаднах в умопомрачение заради обзелото ме отчаяние. Как иначе да си обясня внезапния импулс да се впусна в бяг по невидимите коридори, без да знам накъде ще ме отведа? В продължение на няколко минути се държах като безумец, овладян от неистова паника — тичах, блъсках се в стените, падах и отново се изправях... В края на краищата се строполих тежко в калта и си останах там; от човешко същество бях деградирал до една задъхана, окървавена и лишена от разум купчина плът.

Този нервен срив обаче проясни съзнанието ми и ме накара да дойда на себе си. Бавно се надигнах от влажната земя, огледах се и установих, че отново мога да виждам и възприемам случващото се. Стълпилите се наоколо уродливи зрители поклащаха гръдните си пипалца в някакъв особен, накъсан ритъм. Навярно това беше техният еквивалент на човешки смях и аз размахвах юмрука си към наобиколилото ме множество, изпълнен с безсилна ярост. Този жест засили още повече веселието им и няколко от влечугоподобните създания даже се опитаха да го имитират с непохватните си горни

крайници. Засрамен от глупавата си спонтанна реакция, аз се опитах да събера мислите си и да оценя трезво ситуацията.

В крайна сметка положението ми не беше толкова лошо като това на Дуайт. За разлика от него поне бях открил истинското предназначение на лабиринта и се бях отърсил от всички заблуди, а както се казва, който е предупреден, е въоръжен. Освен това знаех със стопроцентова сигурност, че изходът е напълно достижим, и никога не бих повторил продиктуваната му от отчаянието постъпка. И не на последно място — мъртвото му тяло (или скелет, като гледах с каква бързина и настървеност трупоядите гризат плътта му) ми служеше за постоянен ориентир с местоположението си в близост до отверстието във външната стена, така че търпението и упоритостта ми, рано или късно, щяха да бъдат възнаградени.

От друга страна, моята ситуация бе допълнително усложнена от обградилите зданието човекогущери. И след като веднъж завинаги се бях убедил, че невидимият материал, послужил за изграждането на тези непробиваеми стени, превъзхожда всички достижения на земната наука и техника, за нищо на света не биваше да подценявам способностите на своите противници. Дори огнеметният пистолет не ми даваше пълна гаранция за успех, ето защо трябваше да се въоръжа със смелост, бързина и решителност, ако исках да се измъкна жив от оковите на невидимия затвор и обкръжилите ме врагове.

Ала преди да помисля за предстоящата схватка, първо трябваше да се измъкна на открито (освен ако, разбира се, не откриех начин да примамя проклетите туземци във вътрешността на лабиринта). Докато проверявах пистолета си и сериозния запас от амуниции, с които разполагах, внезапно си зададох въпроса: „А какъв ли би бил ефектът на изстрела върху невидимите стени?“. Защо от самото начало не се бях възползвал от тази възможност за спасение? Не знаех нищо за химическия състав на прозрачните прегради — нищо чудно огненият лъч да ги разреже като остър нож, разрязващ буца сирене. Като избрах за експеримента си стената, която ме отделяше от гниещия труп, аз произведох няколко изстрела почти от упор. После се приближих до въпросната преграда и проверих с върха на ножа си за евентуални изменения в невидимата ѝ повърхност. Никакъв ефект. Бях видял как концентрираният огнен лъч се разсейва настрани веднага след съприкосновението си с прозрачната стена, изпепелявайки и тази моя

надежда. Единствено продължителното и настойчиво търсене на пътя към изхода щеше да ме отведе до избавлението.

И тъй, като приех още една хранителна таблетка и поставих ново кубче калиев хлорат в електролизатора на маската си, аз се върнах в централната камера, за да възобнова диренето. Постоянно сверявах маршрута си със записките и схемите си и нанасях нови бележки в допълнение към старите. Така проверявах коридор след коридор, всеки от които неизменно ме запрящаше в задънена улица. Междувременно дневната светлина започна да помръква и над платото се спусна вечерният здрач. Периодично поглеждах към наобиколилата ме публика, забелязвайки настъпващите в редиците ѝ промени. Уродливите туземци се отделяха от множеството на неголеми групички и се отдалечаваха към дърветата, откъдето се появяваха други и заемаха местата им. Колкото повече изучавах тази тяхна тактика, тя толкова по-малко ми харесваше, защото говореше красноречиво за намеренията им. Те можеха да се приближат към мен и да ме нападнат във всеки един момент, но за сметка на това предпочитаха да наблюдават отдалеч обречената ми борба с плетеницата от невидими коридори. Имах чувството, че изпитват удоволствие от спектакъла, и потръпвах само при мисълта какво ме чака, ако попадна в ръцете им.

С възцаряването на мрака прекратих търсенето и приседнах в калта, за да си почина малко. В настоящия момент пиша на светлината от фенерчето си. Скоро ще се опитам да поспя. Възлагам всичките си последни надежди на утрешния ден — запасите ми от вода са на привършване, а лаколните таблетки не могат да заместят напълно водата. Понеже знаех, че водата в блатистите местности на планетата става годна за пиене само след дестилация, не бих рискувал да пия от влагата, с която е просмукана жвакащата кал под краката ми. Именно поради тази причина сме принудени да прокарваме такива дълги и тънки водопроводни тръби към жълтоземните райони или да разчитаме на дъждовната вода, когато проклетите човекогущери извадят от строя някой от водопроводите ни. Запасите ми от хлоратови кубчета също не са големи и ще се наложи да огранича и подаването на кислород. Опитът ми да прокапая тунел под стената и неотдавнашният ми панически бяг из лабиринта ми струваха огромно количество енергия. Утре възнамерявам да огранича физическата си

активност до минимум, за да запазя силите си за срещата с диваците. Трябва да пестя кислорода си за обратния път до Тера Нова. Вражеският обръч около мен все още си стои. Виждам мъждукащите светлинки на слабо тлеещите им факли. Тези призрачни пламъчета ме изпълват с необясним страх и едва ли ще мога да заспя.

нощ — 14.VI.

Още един ден на търсене — и отново без никакъв успех! Проблемът с водата все повече ме угнетява, защото към пладне манерката ми пресъхна окончателно. За щастие, следобед заваля силен дъжд и аз побързах да се върна в централната камера, където бях оставил шлема си, и благодарение на него успях да събера около половин литър от живителната течност. По-голямата част изпих веднага, а останалото излях в манерката. Лаколните таблетки не помагат особено при истинска жажда, ето защо се надявам, че тази нощ отново ще завали. За всеки случай поставих шлема на земята с горната част надолу, за да не изпусна нито капка. Запасът ми от хранителни таблетки не бе голям, но и не беше критично малък. Отсега ще намаля дажбата си наполовина. Най-лошо е положението с кубчетата калиев хлорат; въпреки старанията ми да ги изразходвам възможно най-пестеливо, това целодневно обикаляне из невидимия лабиринт се отразява драстично на количеството им. Чувствам се уморен и отпаднал — както заради постоянния недостиг на кислород, така и заради засилващата се жажда. А редуцирането на дажбите, без съмнение, ще ме изтощи още повече.

В тази мистериозна конструкция има нещо дяволско. Мога да се закълна, че изследвах всички странични разклонения на основните проходи, но всеки нов опит опровергава изготвената от мен схема, внасяйки в нея допълнения или изключвайки вече нарисуваните коридори. Никога преди не се бях замислял колко сме безпомощни без обичайните си визуални ориентири. Навярно един незрящ човек би се справил доста по-добре от мен, ала за повечето от нас *зрението* е венецът на сетивата. Осъзнаването на безплодния характер на усилията ми ме обезкуражи още повече. Представях си как се е чувствал клетият Дуайт. От тялото му вече бе останал само един скелет; сикифлигите, акманите и мухите фарноти бяха свършили своето и бяха напуснали гнусната сцена. На тяхно място бяха дошли

растенията некрофаги, чиито пипаловидни израстъци най-накрая бяха успели да се доберат до тленните му останки. Междувременно към злорадстващите зрители се бяха присъединили пови попълнения; те се кикотят безмълвно и се наслаждават на страданията ми. Още един ден в този капан и ще полудея, ако преди това не издъхна от изтощение и недостиг на жизненонеобходими вещества.

Независимо от всички трудности съм твърдо решен да се боря докрай. Дуайт щеше да се спаси, ако бе издържал още минута-две. Скоро ще станат три пълни денонощия, откакто напуснах базата в Тера Нова; вероятно всеки момент ще започнат да ме издирват. Всички мускули ме болят, а лежането в проклетата слузеста кал едва ли може да се нарече „почивка“. Миналата нощ, въпреки колосалната умора, спах на пресекулки; нищо чудно и тази нощ да се повтори същото. Заради треперещите ми ръце ми е все по-трудно да пиша. Сякаш съм впримчен в някакъв безкраен кошмар на границата между реалността и съня и не мога нито да се събудя, нито да заспя. В обръча от блещукащите факли има нещо неизразимо зловещо, което не мога да понеса.

КЪСЕН СЛЕДОБЕД — 15.VI.

Значителен напредък! Още нищо не е изгубено. Обаче се чувствам много отпаднал; снощи почти не мигнах, задряхах едва на разсъмване и се събудих малко преди пладне, без изобщо да си отпочина. Не е ваяло от последния път и жаждата ужасно ме измъчва. Глътнах една таблетка допълнително над редуцираната си норма, колкото да ми даде сили, ала без вода от нея нямаше голяма полза. Пробвах да пия малко от влагата, съдържаща се в мляскащата кал под краката ми, но веднага ми призля и жаждата ми стана още по-мъчителна. В името на икономията на хлоратовите кубчета ограничих до такава степен подаването на кислород, че рискувам да изгубя съзнание от задушаване. Вече не се опитвам да се изправя на крака и се придвижвам с пълзене на ръце и колене.

Някъде към два следобед започнах да се натъквам на познати коридори и успях да се приближа до трупа — или по-точно, до неговия скелет — на най-късото разстояние от последните два дни. Само веднъж се озовах в задънена улица, но бързо се ориентирах накъде да поема след кратка справка със схемата ми. Най-големият проблем с

тези скици е, че станаха прекалено много. Вече заемат цял метър от свитъка и аз всеки път трябва да се спирам и дълго да търся нужния ми отрязък от пътя.

Жаждата, умората и недостигът на кислород явно се отразяват и на умствените ми способности, така че невинаги ми се удава да разшифровам собствените си бележки. Онези проклети зелени твари продължават да ме наблюдават и да се кискат беззвучно, шавайки с противните си пипалца, а от време на време жестикулират оживено, сякаш се шегуват за моя сметка.

В три следобед най-сетне напипах вярната следа. Открих отворстие, което не бе обозначено в схемите ми, и след като минах през него, запълзах по един спираловиден коридор, приближавайки се до покритите с трупоядни растения тленни останки на Дуайт. С всяка следваща стъпка този проход все повече и повече ми напомняше за маршрута, по който за първи път бях достигнал центъра на зданието. Когато се натъквах на странични разклонения или кръстовидни връзки, се стараех да се придържам към курса, повтарящ този от първоначалното ми навлизане в лабиринта. Междувременно, колкото повече се доближавах до скелета, оживлението сред обградилите ме човекогущери нарастваше и насъбралата се публика забележимо се активизира. Накъдето и да се насочех, срещях бурна жестикулация и безмълвен сардоничен кикот. Изглежда, враговете ми намираха отбелязания от мен напредък за забавен, смятайки ме за съвършено безпомощен и разчитайки лесно да вземат връх над мен, когато се стигне до директен сблъсък. Оставих ги да се забавляват колкото си искат; понеже ясно съзнавах физическата си немощ, се осланях на огнеметния пистолет и богатия ми запас от амуниции. Бях сигурен, че оръжието ми ще ми помогне да си пробия път през цяла фаланга злорадстващи изчадия.

Надеждата ми се засилваше с всяка следваща минута, но аз не бързах да се изправам на крака. Предпочитах да пълзя на ръце и колене и да пестя силите си за решаващата схватка с влечугоподобните създания. Напредвах бавно и рискът да се отклоня от правилния път, навлизайки в задънена улица, не беше малък, ала малко по малко виждах как разстоянието, дялящо ме от целта, непрекъснато намалява. Близостта на бленуваното избавление ме изпълни с нови сили и аз временно забравих за болката, умората, жаждата и недостига на



кислород. Сега всички човекогущери се бяха скупчили пред входа на лабиринта и възбудено размахваха горните си крайници, без да спират да се кискат с гръдните си пипалца. Казах си, че съвсем скоро ми предстои да се изправя срещу тази орда... и навярно с подкрепленията, които ще ѝ се притекат на помощ от гората.

Вече съм само на няколко метра от тленните останки на Дуайт. Възнамерявам да поспра за малко, за да довърша записките си, преди да изляза навън и да вляза в бой с тези отвратителни същества. Не се съмнявам, че като мобилизирам последните остатъци от силите си, ще мога да ги обърна в бягство или да ги избия до крак, защото обсегът на огнеметния ми пистолет е почти неограничен. После ще си устроя лагер някъде сред сухия мъх на платото, където ще пренощувам, а на сутринта ме чака изнурителният преход обратно през джунглата до Тера Нова. Изгарям от нетърпение отново да зърна живи хора и нормални, построени от човешка ръка здания. От мястото си виждам как оглозганият череп на мъртвеца сякаш ми се хили зловещо.

МАЛКО ПРЕДИ СВЕЧЕРЯВАНЕ — 15.VI.

Ужас и отчаяние. Отново неуспех! След като приключих с бележките си, отново запълзах към скелета и тъкмо се бях доближил на броени метри от него, когато изведнъж главата ми се удари в поредната невидима преграда. За пореден път се бях заблудил. Навярно това беше същото място, където се бях озовал преди три дни по време на безплодния ми опит да се измъкна от лабиринта. Навярно съм изпаднал в умопомрачение, защото нямам никакъв спомен дали съм закрепял от гняв и отчаяние; по всяка вероятност съм бил твърде изтощен, за да издам какъвто и да е звук. Просто се проснах в калта и останах да лежа там, неподвижен като статуя, докато зеленикавите изчадия отвън жестикулираха, подскачаха и се кикотеха с шаващите си пипала.

След известно време умът ми се проясни и аз дойдох на себе си. Умората, жаждата и недостигът на кислород увиснаха като оловно бремене над мен. С цената на огромни усилия вдигнах ръка и поставих ново хлоратово кубче в електролизатора на маската си, без да мисля нито за пестенето на запасите си, нито за предстоящия ми преход до Тера Нова. Свежият приток на кислород ми подежда ободряващо и аз се огледах наоколо с изострени сетива и повишено внимание.

Стори ми се, че този път се намирам малко по-далеч от тленните останки на злочестия Дуайт, отколкото бях при най-първия ми опит да се измъкна от тук. Ами ако бях попаднал в друг, разположен в непосредствена близост и успореден на първоначалния коридор? Надеждата ми беше съвсем слаба, но въпреки това се надигнах, запълзях покрай стената и се озовах в същата задънена улица, в каквата се бях оказал и преди три дни.

Това вече беше краят. Тези три денонощия на непрестанни усилия бяха изцедили всичките ми сили, без да доведат до никакъв резултат. Скоро щях да обезумея от жажда, а дори да успея да се изтръгна от хватката на лабиринта и да се преборя с ордата човекогущери, дебнещи ме отвън, хлоратовите кубчета нямаше да ми стигнат за обратния път. Защо обаче уродливите създания се събираха пред изхода на зданието, сякаш ме чакаха? Навярно това бе част от сардоничното им издевателство над мен — да ме накарат да си мисля, че съм на косъм от избавлението, за да се втурна обнадеждено напред и отново да се озова в задънена улица.

Няма да издържа дълго, но и няма да ускорявам събитията, както бе направил Дуайт. Точно в този миг зловецът ухилението му череп се обърна към мен, побутнат от пипаловидните израстъци на едно от растенията некрофаги, хранещи се с последните останки от някогашната човешка личност. Призрачният поглед на празните очни кухини ме плаши много повече, отколкото очите на десетки човекогущери. Той придава някакъв страховит смисъл на тази мъртвешка, озъбена усмивка.

Ще остана да лежа сред слузестата кал, пазейки последните си сили. Тези записки съвсем скоро ще бъдат завършени. Надявам се хората, които ще дойдат след мен, да ги открият и да не повторят моите грешки. Щом приключа с бележките, ще си отдъхна за малко и ще изчакам да се стъмни достатъчно, за да не могат туземците да видят какво съм намислил. Тогава ще се опитам да хвърля свитъка над стената и междинния коридор, така че да попадне някъде сред открития простор на равнината. Ще трябва да го запратя възможно най-вляво, за да не се озове при влечугоподобните изчадия, завардили изхода. Навярно всичко ще се окаже напразно и свитъкът ще се изгуби, потъвайки в тинестата почва... ала не е изключено и да падне върху

някоя от многобройните туфи трева, където някой ден ще бъде намерен от хората.

Длъжен съм да отбележа, че целта ми — естествено, ако тези записки оцелеят и бъдат прочетени от моите събрата — не е само да предупредя другите хора за незримия капан, в който попаднах. Искам да се обърна към представителите на моята раса с предложението да оставим тези изумителни кристали там, където им е мястото. Те принадлежат на Венера и на никой друг. Родната ни планета не се нуждае от този източник на енергия и си мисля, че в стремежа си да придобием кристалите, ние нарушаваме някакъв тайнствен и неведом закон, заложен дълбоко в самата природа на Космоса. Кой знае що за тъмни, могъщи и всепроникващи сили карат човекогущерите да пазят тъй ревностно своите съкровища? Дуайт и аз вече заплатихме с живота си, мнозина загинаха преди нас, тепърва ще умират и други. Ами ако всички тези смърти са само прелюдия към страшен и невъобразим кошмар с неподозирани измерения? Затова молбата ми е простичка — да оставим на мира Венера и да не ламтим за онова, което принадлежи на тази планета.

\* \* \*

Усещам приближаването на смъртта и се боя, че спускането на мрака ще направи невъзможна задачата ми да запрата свитъка над стената. Ако не успея, свитъкът ще попадне в лапите на полухората полугущери, които навярно ще се досетят за предназначението му. Разбира се, те няма да оставят хората да разгадаят тайните на невидимия лабиринт — откъде да знаят, че това писмо може да има положителен ефект върху съдбата им? Едва в преддверието на смъртта започнах да осъзнавам, че съм бил несправедлив към тези създания. В мащабите на Космоса и Вселената никой няма право да съди чий вид е по-висш от другите и коя цивилизация — тяхната или нашата — съответства повече на вселенските норми за разум и еволюция.

\* \* \*

Преди малко извадих кристала от джоба на защитния си костюм, за да го разгледам в последните минути, които ми остават. Той сияе с някаква заплашителна и враждебна светлина под алените лъчи на гаснещия ден. Щом го забелязаха, туземците видимо се развълнуваха и характерът на жестовете им коренно се промени. Не мога да проумея защо продължават да се тълпят пред входа на невидимото здание, вместо да се преместят към най-близката до мен точка пред външната стена...

\* \* \*

Чувствам как крайниците ми бавно се вкочаняват и изтръпват. Все по-трудно ми е да пиша. Вие ми се свят, но умът ми е още бистър. Дали ще мога да запратя свитъка над стената? Здрачът се сгъстява и скоро съвсем ще се смрачи, ала кристалът сияе тъй ярко, както преди.

\* \* \*

Тъмнина. Вече съм съвсем изнемощял. Туземците продължават да се кикотят и да подскочат пред входа на лабиринта, запалили зловещите си факли...

\* \* \*

Какво става? Да не би да си тръгват? Стори ми се, че чух някакъв звук... Каква е тази светлина в небето?

\* \* \*

ДОКЛАД НА УЕСЛИ П. МИЛЪР, КОМАНДИР НА ОТРЯД „А“, ВЕНЕРИАНСКА  
КРИСТАЛОДОБИВНА КОМПАНИЯ (ВЕНЕРА, ТЕРА НОВА — 16.VI.)

Нашият служител под номер А-49 Кентън Дж. Станфийлд (земен адрес: Вирджиния, град Ричмънд, ул. „Маршал Стрийт“ 5317) напусна базата ни в Тера Нова на зазоряване на 12.VI., отправяйки се на краткосрочна експедиция, съгласувана с данните от въздушното разузнаване. По план трябваше да се върне в базата на 13.VI. или 14. След като не се появи до вечерта на 15.VI., отряд от петима души под моето командване се качи на разузнавателен самолет FR-58 и точно в осем часа вечерта излетяхме от базата. Следвахме обозначената от детектора траектория, като приборът не показва никакви по-значителни отклонения от резултатите, получени при предишните замервания.

Зададеният курс ни отведе над джунглите и към Ериковото плато, като постоянно осветявахме местността с мощните си прожектори. Тристволните огнеметни оръдия и цилиндрите с D-лъчи бяха готови за стрелба по евентуални заплахи, като традиционно враждебно настроените към нас туземци или опасни струпвания на хищни скораци.

Когато започнахме да летим над Ериковото плато, забелязахме група движещи се светлилки, в които разпознахме характерните факли на местните рептилоподобни. Щом ни зърнаха, те мигом се разпръснаха и се устремиха към близките горски масиви. Детекторът ни показва наличие на кристал в зоната, където допреди малко се намираха. Снизихме се и прожекторите ни осветиха два отделни обекта наред обширната равнина: скелет на човек, покрит от пипаловидните израстъци на трупоядни растения, и друго човешко тяло, лежащо на три метра от него. При повторното си захождане се снижихме още повече и краят на едното крило на самолета се вряза в някакво незабелязано от никого препятствие.

След аварийното приземяване се отправихме пеша към споменатите по-горе обекти, но се сблъскахме с абсолютно прозрачна — до такава степен, че беше на практика невидима — и гладка на допир стена. Това

обстоятелство сериозно ни озадачи. Поехме пипнешком покрай преградата и недалеч от скелета открихме входно отверстие, зад което имаше тесен коридор с още един отвор, който ни отведе непосредствено при скелета. Дрехите на последния бяха напълно унищожени от растенията некрофаги, но в калта до тленните останки лежеше метален шлем с идентификационен номер. По него установихме, че е принадлежал на нашия служител Фредерик Н. Дуайт, с личен номер В-9, от екипа на Кьониг, напуснал базата ни в Тера Нова преди два месеца, за да се отпрати на дългосрочна експедиция.

Между скелета и човешкото тяло се издигаше още една невидима стена, но ние бързо идентифицирахме втория мъртвец. Това беше Кентън Станфийлд. В лявата си ръка покойникът стискаше свитък за записки, а в дясната — писалка; изглежда, беше писал нещо в момента на смъртта си. Кристал не се виждаше, но детекторът указваше присъствието на изключително голям екземпляр някъде в близост до Станфийлд.

Да се доберем до мъртвия, не се оказа лесно, обаче в крайна сметка успяхме. Трупът беше още топъл, а огромният кристал лежеше до него, почти потънал в тинестата почва. Първо проучихме написаното от Станфийлд и взехме необходимите мерки на базата на получените сведения. Съдържанието на свитъка представлява доста дълго изложение, което прилагам в несъкратен вид към настоящия доклад. Достоверността на приведените в текста факти се потвърди от нашата обективна проверка, което позволява да смятаме тези записки за документално свидетелство. Трябва да отбележа, че в последните бележки в свитъка ясно си личи интелектуалната деградация на Станфийлд, но по-голямата част от текста заслужава доверие. Причината за смъртта му се дължи на съчетанието от жажда, недостиг на кислород, сърдечно претоварване и дълбока психологическа депресия. Маската му си беше на мястото и кислородът

продължаваше да постъпва към дихателните му органи, макар и в по-малки от нормалното обеми.

Понеже самолетът ни бе претърпял повреда, се свързахме с Андерсън, който скоро долетя със самолет за техническа поддръжка FG-7 и ни докара аварийен екип, оборудван с взривни вещества. До сутринта FR-58 беше напълно ремонтиран и Андерсън го върна в базата, вземайки на борда тленните останки на загиналите и намерения кристал. Дуайт и Станфийлд ще бъдат погребани в гробището на Кристалодобивната компания, а кристалът ще бъде изпратен в Чикаго с първия космически лайнер. В близко бъдеще смятаме да се вслушаме в предложението на покойния Станфийлд — онова от първата, доста по-здравомислещата част от записките му — и да прехвърлим тук от Земята редовни войски за окончателното и пълно отстраняване на местната заплаха. Туземците трябва да бъдат избити до крак. И когато разчистим терена, ще можем съвсем спокойно да се заемем с добиването на кристали в такова количество, каквото ни е необходимо.

След пладне пристъпихме към задълбочено и внимателно проучване на невидимия архитектурен комплекс... или по-точно капан. Като използвахме дълги шнурове за маркиране на отделните коридори, съставихме подробна карта на лабиринта за нашите архиви. Сложността на замисъла му и майсторството на изпълнение бяха наистина впечатляващи. Успяхме да вземем проби от невидимото вещество и ги изпратихме в лабораторията за химически анализ — най-вероятно тези сведения ще ни помогнат при атаката над многобройните градове на рептилоподобните. Диамантените ни свредла тип „С“ успяха да проникнат в необикновения материал, а работниците от аварийния екип вече зареждат динамита, подготвяйки съоръжението за взривяване. Когато си тръгнем от тук, от невидимото здание няма да е останало нищо. То трябва да бъде разрушено из основи, защото

представлява сериозна заплаха за въздушния и другите видове транспорт.

Внимателното разглеждане на плана на лабиринта навява мисълта за жестока ирония, изиграла съдбоносна роля не само в съдбата на Дуайт, но и в тази на Станфийлд. Когато се опитвахме да открием достъп до втория труп, не можахме да проникнем при него отдясно, но Маркхайм намери изход от първото вътрешно помещение на около четири метра и половина от Дуайт и на метър и половина от Станфийлд. От там започваше дълъг коридор (който ние проучихме едва впоследствие), в чиято дясна стена се натъкнахме на още едно отверстие, което ни отведе право при тялото. Следователно Станфийлд би могъл да се измъкне навън, изминавайки едни никакви си пет-шест метра, стига само да се бе възползвал от изхода, намиращ се точно зад него — изход, който клетникът не е успял да открие, защото е бил сломен от собственото си изтощение и отчаяние.

---

[1] Венера обикаля около Слънцето по-бързо от Земята (за 225 земни денонощия), но се върти много бавно около своята ос — едно пълно завъртане ѝ отнема 243 земни денонощия. Поради това нейната година е по-къса от денонощието ѝ. — Б.пр. ↑

[2] „Нова земя“ (лат.) — Лъвкрафт е назвал поселището на земните хора на Венера в духа на колониалните завоевания от епохата на Великите географски открития. — Б.пр. ↑

[3] Трябва да се има предвид, че разказът е писан през 1935 г., а преди радионаблюденията през шейсетте години на двайсети век се е смятало, че средата на Венера е доста сходна със земната. Поради факта, че Венера се намира по-близо до Слънцето, е битувало мнението, че повърхността ѝ е покрита с джунгли, над които са се стелели гъсти дъждовни облаци. Някои учени дори са изказвали хипотезата, че на планетата има океани от суров петрол. — Б.пр. ↑

[4] Паскал Дюбоа — учен, разработвал противогази за френската армия през Първата световна война. — Б.пр. ↑



[5] Според изследователите на творчеството на Х. Ф. Лъвкрафт наименованието на тези твари е закачка с прякора Хюго Плъха (Hugo The Rat), измислен от писателя за издателя Хюго Гърнсбек (1884–1967), на когото е кръстена наградата за научна фантастика „Хюго“. Според съвременниците на Гърнсбек той плащал смешно ниски хонорари на публикуваните от него автори, а нерядко и изобщо не им плащал. — Б.пр. ↑

[6] Според редица изследователи на попкултурата именно от този пасаж води произхода си популярната в цял свят кодова фраза за пушене на марихуана „4:20“ или „420“. — Б.пр. ↑

[7] В древногръцката митология Ерикс е син на Афродита и сицилийския цар Бут. Според Вергилий той владеел отлично юмручния бой, но загинал, когато Херакъл го победил. — Б.пр. ↑

[8] Химичното разлагане на калиевия хлорат (известен още и като бертолетова сол) води до получаването на калиев хлорид и кислород. — Б.пр. ↑

[9] Род изчезнали дървовидни папратовидни растения, съществували в края на палеозойската ера. Техните високи неразклонени стволоче достигали над 30 метра височина и 2 метра в диаметър, а на върха си имали голяма корона от клони, носеща същинските листа и спороносните шишарки. — Б.пр. ↑

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.